N°. 3894. 18[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 24 FEBRUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

Het schijnt dat het thans heerschende luchtgestel gelijken tred houdt met den politieken atmosfeer. Beide zijn vol buijen. Een [illegible] zonnestraal begroet u, gij verwacht [illegible] regen- en sneeuwvlagen, [illegible] afgewisseld door hageljagt. Te Parijs, waar men voor Europa regen en zonneschijn maakt, heerschen thans dusdanige buijen in menigte, en schrijfbuijen het meest; schrijfbuijen, die u vriendelijk te gemoet treden en u licht en warmte beloven; — maar ge krijgt duisternissen, die u verstikken, terwijl de kille valschheid van eene nevelachtige politiek u de koû door het lijf jaagt.

De Bonapartistische pennen rusten niet. Zij leveren officieele verklaringen, hoofdartikelen in de Parijsche pers en officieuze korrespondentiën in de Belgische bladen. Hier geeft men u vooruitzigten op den vrede en spiegelt men u voor, dat men zelfs den Paus gaat tevreden stellen. Ginds steekt men de oorlogstrompet en verklaart den oorlog aan Oostenrijk, aan Napels en aan den Paus. Elders weer zendt men valsche berigten uit omtrent de gezindheid van Pruissen en Rusland. En overal geeft men betuigingen van welwillendheid en gematigdheid en vredesgezindheid, waarvan de gansche wereld de gehalte heeft leeren waarderen.

Wat heeft dat alles te beteekenen? Dat men op de Tuileriën erg in 't naauw is en naar een uitweg zoekt, om zich van de pijnlijke aanraking van het vuur te vrijwaren, dat men [illegible] heeft ontstoken.

De ongeregtigheid heeft zich zelve belogen, zegt de eeuwige Waarheid. En men is thans te Parijs in de gelegenheid om de gevolgen van de vreeselijke uitspraak waar te nemen.

Men is hals over kop in Italië gevallen als bondgenoot der revolutie. Tot voorwendsel diende de vrijheid van Italië. Tot waarborg schonk men de verklaring, dat de Paus in al zijn regten zou worden gehandhaafd. En wat was het ware doel? Geen ander dan de vestiging van de Fransche heerschappij in Italië. En om daartoe te komen moest de Paus, vooral de Paus, beroofd van zijn Staten, in de magt van Napoleon worden gebragt.

Tot dat doel had men noodig, behalve de Fransche legermagt, de heerschzucht van Piëmont en zijn Koning, die een kind is, aan den leiband van graaf Cavour gesnoerd; en de zamenzweringen der revolutionnaire geheime genootschappen. Cavour met zijn Koning werden als stokebranden gebruikt. De revolutie daarentegen werd belast met den arbeid, die aan het Fransche leger fatsoenshalve niet kon worden opgedragen. Met andere woorden, Piëmont moest den oorlog uitlokken, het Fransche leger Oostenrijk overwinnen, en de revolutie, na Oostenrijk door verraad tot een gewisse prooi van Frankrijk gemaakt te hebben, de hertogen met den Paus verjagen.

Dat alles kon geen plaats hebben, dan achter maskers. Derhalve werden officiële verklaringen, in strijd met al die plannen, met beide handen uitgedeeld, aan wie er naar verlangde. Men zeide tot de Fransche Katholieken, tot den Paus en tot de mogendheden en volken van Europa, al wat zij verlangden om gerust te kunnen zijn. Er waren eenige goede lieden, die alles voor goede munt aannamen. Maar velen, en zij die er 't meest belang bij hadden, waren niet gerust te stellen. En heeft de ondervinding niet geleerd, dat hun luid verklaard wantrouwen maar al te zeer gegrond was?

De gebeurtenissen hebben voortgebragt wat er van verwacht werd. Oostenrijk is verwonnen en schier magteloos gemaakt; de Paus is in de magt van Keizer Napoleon; het grootst deel van Italië ligt ten prooi van de revolutionnaire dwingelandij, en de rust van de wereld staat op het spel.

Maar daarnaast hebben de gebeurtenissen nog andere uitkomsten geleverd, waarop niet door allen, en zeker niet te Parijs in de Tuileriën was gerekend.

Men sloot den vrede te Villafranca, opdat de revolutie den Franschen Keizer niet over het hoofd zou groeijen. De Oostenrijkers zijn van meening, dat die vrede opregt gemeend was, en dat Napoleon III dien opregtelijk heeft willen uitvoeren. Het is mogelijk. Maar er moeten bijoogmerken aan dien vrede hebben voorgezeten, omdat men van den beginne zich het eenig middel heeft ontzegd, waardoor men dien vrede kon verzekeren, namelijk de gewapende tusschenkomst.

Ten gevolge daarvan bleef de revolutie meester van het terrein in de hertogdommen en de Legatiën. Te Bologna met het weinig verholen goedvinden van het Fransche goevernement; te Florence, Modena en Parma daarentegen, onder voorgeven van afkeuring. De revolutie, geholpen door Piëmonteschen bijstand en Engelschen invloed, zette haar werk voort, middelerwijl eene Fransche legermagt van 50,000 man, dat rustig stond aan te zien te Milaan!

Wat wilde men dan te Parijs? Het is moeijelijk dit met zekerheid te zeggen. Men wilde ongetwijfeld twee zaken: 1° den Paus beroofd van zijne Staten ter beschikking en in de dienst van het Bonapartismus, en 2° Italië ingedeeld in Staten, die hun bestaan en de veiligheid daarvan aan Frankrijk zouden hebben te danken. Maar langs welken weg men naar dat tweede doel streefde, is niet met eenige zekerheid te zeggen. Alleen blijkt dit, dat men Sardinië niet wilde verheffen tot eene groote mogendheid, en derhalve niet geneigd was, om aan Sardinië met Lombardije ook Midden-Italië toe te staan. Daarentegen is het thans zeker, dat Keizer Napoleon zich van den beginne Savoye en Nizza heeft toegerekend, om meester te zijn van de Alpen en daarlangs ten allen tijde in Italië te kunnen vallen.

Maar ziet, die eisch omtrent de natuurlijke grieven van Frankrijk aan de Alpen verontrust gansch Europa. En middelerwijl de revolutie onder de leiding van Cavour en lord Palmerston in Italië den Franschen Keizer vermeestert, wordt hem door diezelfde revolutie het bezit van Savoye en Nizza betwist op hetzelfde oogenblik, dat geheel het noordelijk Europa van den Rijn tot aan de Moskowa bedenkelijk het hoofd schudt. Gansch Duitschland en Rusland, die beide door liberale verleiding gewillige ooren hadden geleend aan de invoering van de Bonapartistische vrijheid in Italië, wenden en vragen zich af, of die Bonapartistische vrijheid, nu zij over de Alpen gebragt is, niet eenmaal eene poging zal doen om ook den Rijn te overschrijden? De al te gegronde onrust, uit die overweging ontstaan, heeft een ganschen omkeer in Europa gemaakt. Het liberaal masker is gevallen en men heeft het militair Bonapartistiesch despotisme over Europa in aantogt gezien.

Hier te land zijn in de liberale pers nog eenige onnoozele gapers, die geen anderen politieken leiddraad hebben dan hunne afgekeerdheid van Rome, en daarin genoegzamen grond vinden om het Bonapartistiesch drijven in Italië te blijven toejuichen. De Duitschers zijn minder gemakkelijk te misleiden, en hebben te veel politiek inzigt, om altans nu niet te begrijpen wat er omgaat en wat er dreigt.

In allen geval, de goevernementen van het Noorden achten zich gewaaarschuwd, en bejegenen de Napoleontische politiek met blijkbaar wantrouwen.

Uit dit alles is voor Keizer Napoleon een toestand ontstaan, die hem verstrikt houdt in de netten, waarin hij zich-zelven gevangen heeft.

Niet alleen heeft Keizer Napoleon op het vasteland geen enkelen bondgenoot, niemand die vertrouwen in hem stelt; maar hij wordt hoe langer hoe meer gewantrouwd, en naar mate dit wantrouwen veld wint, naar die mate ook neigt men zich al meer tot Oostenrijk, dat op nieuw moed schept en mannelijke taal spreekt. Oostenrijk wint in de schatting der mogendheden wat Napoleon verliest.

Oostenrijk, tweemaal openbaarlijk misleid — de laatste maal ten spijt der overeenkomsten, te Villafranca en te Zürich aangegaan — kan niet meer geneigd zijn, om zich voor de derde maal te laten vangen.

In het Noorden zit dus de Napoleontische politiek aan den grond.

In Italië is zij er niet beter aan toe. De revolutie heeft haar overvleugeld. De invloed in Italië is aan het Fransche keizerrijk ontvallen. Het zijn thans de Engelschen, die met Cavour en Mazzini voor het oogenblik vereenigd, daar het groote woord voeren, en er voorbereiden, wat Frankrijk niet wil. Het bondgenootschap met de revolutie en Viktor Emmanuel wel is waar bestaat nog in naam. Met der daad is het verbroken. En de Keizer heeft nog slechts te kiezen tusschen twee uitersten; hij kan de revolutie lijdzaam volgen in hetgeen zij op touw heeft staan; of hij zal de wapenen moeten gebruiken, om na Oostenrijk verwonnen te hebben, thans de revolutie te bevechten.

Maar tegen dit laatste verzet zich Engeland, dat de revolutie in bescherming neemt, niet slechts tegen Oostenrijk, maar ook, en voornamelijk, tegen Keizer Napoleon.

Dat Engeland is thans de eenige bondgenoot van Frankrijk. Hoe trouw een bondgenoot Engeland is, blijkt reeds daaruit, dat het de revolutie, in Italië door Keizer Napoleon ten spijt van Engeland begunstigd, thans met alle kracht tegen hem-zelven keert. Nogtans, aan het behoud van dat bondgenootschap brengt de Keizer alles ten offer; de fierheid van de Fransche scheepsmagt, de invloed te Konstantinopel, het kanaal van Suez, de belangen van handel en nijverheid in Frankrijk en boven alles de Fransche antipathiën. En wat gebeurt ten loon van al die offers? Dat men op dit oogenblik te Londen in het Parlement met allen ernst de vraag behandelt, of men voor dat bondgenootschap niet zal bedanken. En zoo los staat dat bondgenootschap, dat men te Parijs niet zonder vrees is voor den uitslag van het parlementair debat. De twist loopt over de financiën. En men zoekt er slechts óf lord Palmerston óf lord Derby het roer in handen krijgen zal. Maar achter die voor Europa schijnbaar onverschillige zaken, schuilt de voor Europa zeer gewigtige vraag: of Engeland nog langer bediend gelieft van eene vereeniging met Keizer Napoleon. Het antwoord, op die vraag te geven, hangt niet af van de sympathiën der Engelschen voor Keizer Napoleon. Het is eene bekende zaak dat niemand in Europa zoo zeer te Londen gevreesd is als juist de Fransche Keizer. Als de sympathiën of liever de antipathiën moesten beslissen, zou het antwoord gereed zijn. Maar het is juist de vrees voor Napoleon, die eene andere oplossing mogelijk, zoo niet waarschijnlijk maakt. De Engelschen durven veel; maar het is gansch niet zeker, dat zij 't zullen durven wagen, om met Napoleon te breken, nadat hij zoo veel inwilligingen ten believe van Engeland heeft toegestaan. Want een breuk zou schier onvermijdelijk op een oorlog moeten uitloopen. Wij betwijfelen 't of de Engelschen den moed zullen hebben om dat gevaar, 't welk op den langen weg toch niet te vermijden zal zijn, reeds nu te trotseren. Maar in allen geval, als lord Palmerston ook al staan blijft, het bondgenootschap is zeer wisselvallig, en niet weinig trouweloos, en heeft geene andere beteekenis, dan dat het een oorlog tusschen de beide natiën *voor 't oogenblik* verhindert.

Daarmede intusschen zijn wij nog niet aan het eind der moeijelijkheden, waartusschen Napoleon gevangen zit. Wij hebben 't voornaamste voor het laatst bewaard. Er is nog de Paus, die Pius IX heet, die voor [illegible] aangezien, een karakter ontwikkelt, dat de Katholieken verheft, de vijanden ontstelt en de Bonapartistische politiek beschaamt. Wij hebben onlangs in de vervoering onzer blijdschap God loovende [illegible]: wij hebben een Paus! Ja, wij hebben eene Paus, dat is een van die door God gezalfde en [illegible] en gesterkte mannen, die, wanneer zij eenmaal hun *non possumus* hebben uitgesproken, zoo onverzettelijk zijn als de rots, waarop Christus zijn Kerk heeft gebouwd, en waarop al de stormen der wereld zich verbrijzelen. Het "*wij kunnen niet*" van Pius IX heeft de gansche wereld gehoord. Laat nu het geweld zijne aanslagen voltooijen; nooit zal het teruggenomen worden; en het woord van den priester zal het staal en lood van den geweldenaar overwinnen.

Inmiddels staat de gansche Katholieke wereld op, de Bisschoppen zonder eenige uitzondering aan het hoofd hunner geloovigen; zij scharen zich, millioenen in getal, om den Stedehouder van Christus, en zonder ander

wapens, dan de zedelijke kracht van hunne overtuiging, die zij luid uitspreken, en van de oneindig grooter kracht der gebeden, die zij gezamelijk ten Hemel opzenden, bereiden zij zich voor, om door welke teisteringen en martelingen dan ook heen, den triomf der Kerk, dat is des Pausen te vieren.

Dat verzet van het Opperhoofd der Kerk tegen onregt, gesteund door list en geweld, verhoogt en vermeerdert al de moeijelijkheden, waarmede de Keizer worstelt en voert ze ten top. Het boeit hem in Italië; en wat hem meer treft, het bindt hem in Frankrijk, in den boezem van het volk, waarop hij steunt, om de wereld te vermeesteren.

Frankrijk is in merg en been Katholiek. Wilt gij het bewijs? Zie de Bisschoppen. Zij komen uit het volk; dat is uit alle standen en het meerendeel zelfs uit de mindere standen. Wat een voortreffelijk geslacht van priesters! Nooit heeft de wereld zulk een schouwspel beleefd. Het vereenigt al wat deugd en geleerdheid in de wereld eerwaardigs hebben geleverd. En middelerwijl het vol nationaal gevoel is, en den Keizer dank weet voor het goede, dat hij voor Frankrijk heeft aangebragt, is er tot dusver niet één gevonden, die, misleid of gewonnen, den Hoogepriester ontviel. Allen hebben moedig hun geloof beleden, en de waarheid, die gehaat wordt, openlijk verkondigd, het regt tegen geweld verdedigend.

Men begrijpt wat een struikelblok deze godsdienstige kwestie in Frankrijk is; welk een strijd daar binnen de Fransche grenzen gevoerd wordt, en hoe die alle handeling naar buiten verzwakt. Daartegen dan ook wordt op dit oogenblik alles in het werk gesteld. Het is daartegen voornamelijk dat alle pennen, waarvan wij boven spraken, in beweging zijn. Alles wordt aangewend, officiële diplomatieke nota's, ministeriële aanschrijvingen aan de policie, ministeriële bestraffing van dagbladen en van volksvertegenwoordigers, ministeriële vermaningen aan de bisschoppen; met een woord, het is eene volslagen regenbui van schrifturen? En waartoe dat alles? Alles om te betoogen, dat de Paus de schuld van allen draagt en Keizer Napoleon zich de handen wascht..... als Pilatus! Alles is vruchteloos. Zelfs de bedreigingen van den heer Rouland, minister der Eerediensten, dat de organieke artikelen weer in het leven kunnen worden geroepen, zullen niets meer baten dan de policie-verordeningen van den heer Billault, den minister van Binnenlandsche Zaken. Wij verwachten zelfs, dat zij olie in het vuur zullen zijn; want zij moeten de bestaande onrust over den Heiligen Vader vermeerderen door het vermoeden, dat het Napoleontiesch geweld, voor niets terugdeinzend, geweld zal gebruiken, om de schismatieke maatregelen der organieke artikelen door te drijven.

Men is alzoo van kwaad tot erger gekomen. En wanneer men nu alles bij elkander neemt, dan vragen wij, waar is de plek in Europa, zoo binnen als buiten Frankrijk, waar de Napoleontische politiek zich-zelve niet van alle zijden heeft verstrikt?

Het heeft Z. M. behaagd bij besluit van den 21n Februarij 1860, het onder dagteekening van den 8n bevorens gedaan verzoek om eervol ontslag van den heer mr. P. P. van Bosse, als minister van Financiën, en van jhr. mr. J. G. H. Tets van Goudriaan, als minister van Binnenlandsche Zaken, in te willigen.

Bij hetzelfde besluit heeft Z. M., beschikkende op de door de ministers: van Buitenlandsche Zaken jhr. mr. J. K. baron van Goltstein, voor de zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst mr. J. W. van Romunde, en van Justitie mr. C. H. B. Boot, op den 15n gedane aanbieding van de portefeuilles hunner Departementen, tevens besloten die aanbieding aan te nemen, en hun insgelijks een eervol ontslag uit die betrekkingen te verleenen; voor allen onder dankzegging voor de vele en gewigtige diensten aan Z. M. en aan den lande bewezen, en met bepaling wijders dat zij het bestuur hunner Departementen zullen blijven waarnemen, tot dat in hunne vervanging zal zijn voorzien.

Bij besluit van den 22n dezer heeft de Koning besloten, met ingang van den 23n, te benoemen: tot minister van Financiën den minister van Staat Jhr. Mr. F. A. baron van Hall, en hem tevens tijdelijk op te dragen de betrekking van minister van Buitenlandsche Zaken, tot dat daarin nader door Z. M. zal zijn voorzien; tot minister van Binnenlandsche Zaken Jhr. Mr. Schelto baron van Heemstra, Kommissaris des Konings in de provincie Zeeland; tot minister voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst Mr. J. A. Mutsaers, lid van den Raad van State; en met ingang van den 9n Maart aanst., aan te stellen tot minister van Justicie den heer Mr. M. H. Godefroi, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met bepaling dat de funktiën van minister van Justitie tijdelijk zullen worden waargenomen door den benoemden minister voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst.

Alverder heeft Z. M. bij het voorschreven besluit goedgevonden het insgelijks aangeboden ontslag door: den Minister van Staat, den heer J. J. Rochussen, als Minister van Koloniën; den heer mr. J. S. Lotsij, als Minister van Marine; den heer J. Bosscha, als Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten; en jhr. E. A. O. de Casembroot, als Minister van Oorlog, niet aan te nemen.

De nieuw benoemde Ministers zullen morgen hunne betrekkingen aanvaarden.

Ten gevolge der zamenstelling van het nieuw kabinet zijn opengevallen de vijf volgende betrekkingen, als:

1° van kommissaris des Konings in de provincie Zeeland (in plaats van den heer van Heemstra;

2° van lid van den Raad van State, (in plaats van den heer Mutsaers);

3° van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, voor de hoofdkiesdistrikten Amsterdam en Hoorn (in plaats van de heeren Godefroi en van Hall; en

4°. van raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noordholland, (in plaats van den heer Godefroi.)

Professor Leeunis te Hildesheim heeft berekend dat één muizenpaar in den tijd van een paar jaar tot 25,000 muizen aangroeijen kan. De zoo snelle toename dezer dieren is daaruit gemakkelijk af te leiden, terwijl tevens blijkt voor welk een groot aantal veldmuizen men zich kan vrijwaren, door het uitroeijen van slechts enkelen in het voorjaar.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 70 a *f* 90; 2de kwal. *f* 60 a *f* 80; 3de kwal. *f* 50 a *f* 70. Schapen *f* 22 a *f* 28. Varkens 54 a 60 ct. per Ned. ℔.

Z. M. heeft benoemd tot referendaris bij het Departement van Financiën, mr. J. L. de Bruyn Kops.

's GRAVENHAGE, 23 Feb. De Koning heeft heden morgen de nieuw benoemde ministers ontvangen, die in handen van Z. M. de gevorderde eeden hebben afgelegd.

De telegraaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 23 Feb. De *Morning Post* bevat een dépêche, houdende dat Frankrijk en Engeland op het punt staan een overeenkomst te teekenen betreffende de te maken prijzen bij de chinesche expeditie. Het gerucht dat deze uitgesteld zou zijn is ongegrond

— Gisteren heeft vorst Richard von Metternich te Parijs aan den heer de Thouvenel het antwoord van Oostenrijk op de voorstellen van Engeland overhandigd. Uit dat antwoord blijkt dat Oostenrijk deze voorstellen als grondslag der onderhandelingen *niet* aanneemt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Februarij. Het gerucht van een schikking tusschen het Fransche goevernement en dat van den H. Stoel was gisteren wederom ter Beurze in omloop. In verband met dat gerucht staat een brief uit Rome aan de *Indépendance belge*, die aldus luidt:

„Drie weken geleden hadden er tusschen den heer de Gramont en Mgr. Berardi vertrouwelijke konferentiën plaats. De gang der zaken was goed sedert eenigen tijd, maar toen Mgr. de Merode, wiens halsstarrigheid bekend is, toevallig onderrigt werd van hetgeen er gebeurde en zich tegen de minste koncessiën verzette, werd alles geschort. Die toestand is echter sinds veranderd, en men zegt dat dit het gevolg is der komst van den heer Cadore, eerste Fransche gezantschapssekretaris, die aan Pius IX een brief zou hebben gebragt, welke Z. H. zeer aangenaam was geweest. Van dien dag af zouden dagelijks depêches met Parijs zijn gewisseld, en naar hetgeen gisteren een kardinaal zeide, zou de Romeinsche kwestie op goeden voet van schikking zijn.

„Welke is nu die schikking? Ik waag niet, 't u te schrijven; maar men verzekert dat den H. Vader zekerlijk voldoening ten aanzien der Romagna is gegeven, indien hij zich onderwerpen heeft. Op een prachtig feest bij prins Corsini sprak ik met een Engelsch agent *in partibus*, want daar Engeland geen officieel vertegenwoordiger te Rome heeft, onderhoudt het er politieke agenten, en dat personaadje verzekerde mij, dat men op den weg der verzoening was, 'tgeen hij, wat hem betrof, sterk afkeurde."

— Verscheidene departementale bladen behelzen de instruktiën door den minister van Binnenl. zaken aan de prefekten ter zake der Romeinsche kwestie gezonden. De voornaamste zinsneden er van zijn:

„De Romeinsche kwestie geeft sedert eenigen tijd aanleiding tot onrustbarende pogingen, waaraan een einde moet worden gemaakt. Vergetende wat de Keizer sinds tien jaren ten gunste van den H. Vader gedaan heeft, spreekt men van vijandigheid en berooving; ondanks de diepe rust, welke de Kerk in Frankrijk geniet, miskent men den eerbied van het goevernement voor haar, en ondanks de welwillendheid en vrijgevigheid, waarmede zij wordt behandeld, spreekt men van vervolging.

„In dien geest worden kleine volksschriften met meer of min bekwaamheid gesteld, bij honderd duizenden in de kerken, in scholen en in bijzondere huizen gratis verspreid; zelfs is, in sommige plaatsen, de kansel de echo dier lasteringen en aanhitsingen. Onder de bewerkers dier pogingen zijn zekerlijk velen verblind, maar opregt; intusschen geeft de partijgeest hun helpers en deze zijn niet de minst ijverigen.

„Er bestaan nog andere, niet minder betreurenswaardige feiten, waarop ik u opplettend maak: in verscheidene oorden hebben even onregtvaardige als weinig verlichte ijveraars hetzij tegen het goevernement hetzij tegen den Keizer-zelven woorden doen hooren, die noch door de waakzaamheid der bisschoppen, noch door de raadgevingen en welwillende aanmerkingen van het burgerlijk bewind zijn weerhouden geworden. De kansel, volmaakt vrij zijnde wat het geloof betreft, moet zoowel in het ware belang der Kerk als voor de openbare rust, geheel vreemd blijven aan ophitsingen daar buiten, en in het wetboek bestaat een bepaling, die zoodanige afwijkingen aan korrektionele straffen onderwerpt.

„In deze omstandigheden, waarin het bestuur niet van zijne gewone zachtmoedigheid zal mogen afwijken dan in zooverre het allernoodzakelijkst is om de spanning der gemoederen te doen ophouden, verzoek ik u tevens gematigdheid en veerkracht; zorg overigens dat niemand den aard en de strekking der maatregelen miskenne, welke ik u voorschrijf.

„De Keizer wil dat de godsdienst vrede en vrijheid hebbe, en begeert dat aan haar en haren bedienaren den diepsten eerbied en de welwillendste bescherming verzekerd worden."

— Gestadig geeft de geestelijkheid mandementen uit. De Aartsbisschop van Parijs, zekerlijk een bij uitnemendheid voorzigtig prelaat, heeft op nieuw in zijn redevoering de encykliek van den H. Vader aanbevolen en de Kardinaal de Bonald heeft te Lyon een mandement uitgevaardigd, dat in niets, wat kernachtige taal betreft, voor de tot hiertoe verschenen mandementen onderdoet.

— De konferentie van den Keizer met zijn nieuwen minister van Buitenl. Zaken zijn drukker dan ze ooit vóór den heer Thouvenel waren. Alle ochtenden werkt hij met den Keizer, zoodat hij dagelijks in overeenstemming is met Z. M. in alle kwestiën en hij wel degelijk 's Keizers bedoelingen en gevoelens aan de leden van het korps diplomatiek uitdrukt.

— De Fransche diplomatie is niet zeer vindingrijk, zoo vangen eenige beschouwingen aan over de jaren 1860 en 1809 in een artikel, dat aldus voortgaat: „Terwijl het episkopaat door een ministerie wordt bestraft als zoude het ten onregte bewegingen ter zake van den H. Stoel opwekken, die volstrekt niet bedreigd is, noch in zijne regten, noch in zijne onafhankelijkheid, komt de heer de Thouvenel regtstreeks van Konstantinopel, om de zich vergetende Katholieken tot rede te brengen. En hij vindt niets geschikter om zijne cirkulaire te schrijven, dan de officiële dokumenten van 1808 uit te pluizen.

„Wat zal er uit voortspruiten? Ondanks alle sluwe woordwendingen was hetgeen in 1808 het keizerrijk wilde, bepaald de vernietiging van het Pausdom. Die woorden hadden sedert de overweldiging van Rome tot aan de gevangenschap van Pius VII te Fontainebleau, een rezultaat; want 't behoeft niet gevraagd te worden of de geestelijke onafhankelijkheid beter dan de tijdelijke onafhankelijkheid geëerbiedigd werd.

„Zijn alzoo de Thouvenels, de Roulands, de Billaults slechts de naäpers hunner voorgangers uit het eerste keizerrijk, dan mag men hieruit afleiden dat ook het doel met de taal in overeenstemmig is. Immers dezelfde woorden kunnen niet in tegenstrijdige bedoelingen vertolkt worden.

„Ziehier het bewijs dier letterdieverij. In de „officiële korrespondentie van het Romeinsche hof met Frankrijk, sedert de overweldiging van den Romeinschen Staat tot aan de wegvoering van den Opperpriester Puis VII," een werk te Parijs in 1814 gedrukt, kan men de cirkulaire van den heer de Thouvenel woordelijk wedervinden.

„Het hof van Rome heeft, zegt 's Keizers minister in 1860, regtstreeks op het kerkelijk gebied een kwestie overgebragt, die bovenal tot de wereldlijke orde behoort. Wat partijgeest moge beweren, er wordt tusschen de Regering van Z. H. en die des Keizers slechts over een zuiver wereldlijk vraagstuk onderhandeld. In onze dagen is de scheiding tusschen de twee orden, namelijk tusschen de kerkelijke en de staatkundige en burgerlijke volbragt."

„Zien wij nu wat onder het eerste keizerrijk officieel gezegd werd: „Het hof van Rome wil de opinie op een dwaalspoor brengen en de openbare rust door, onder een godsdienstigen sluijer verborgen, aantijgingen storen." Die zinsnede is ontleend aan een Nota van den heer Alquier, Fransch zaakgelastigde te Rome, dd. 4 Februarij 1808. Het volgende las men in een Nota van den heer de Champagny, dd. 5 April 1808: „De afstand van den Paus zal hem niets van zijne geestelijke regten doen verliezen." Eindelijk behelsde het keizerlijk dekreet van 18 Mei 1809:

„De vereeniging van het geestelijk en wereldlijk gezag nu, zoo als immer, de bron van gestadige tweedragt zijnde, enz."

„Men ziet, na een tijdsruimte van vijftig jaren kan men niets anders dan herhalen en afschrijven. Na letterdieverij kan men te regt vreezen dat men ook feitelijken diefstal zal plegen."

— Men leest in den *Union*: „De beruchte brochure heeft in Toskane een nieuwen bestrijder van eene niet verwachte soort gevonden, namelijk den godsdienstig dwalligen Gavazzi, die nu Protestant is. Hij heeft een antwoord van 72 bladzijden zeer fijnen druk uitgegeven, dat getiteld is: De Paus en het Kongres uit het Italiaansche oogpunt beschouwd. Daarin wordt de bewuste brochure als „anti-Italiaansch" voorgesteld. Immers, Gavazzi beschouwt het wereldlijk gezag van den Paus, slechts tot Rome beperkt als eene gestadige bedreiging tegen de Italiaansche onafhankelijkheid, en het Schiereiland blootstellende aan toekomstige kruistogten, ingeval dat gezag door eenig gevaar bedreigd werd. Ook beveelt Gavazzi den Italianen aan, zich-zelven te helpen, van alle bondgenootschap af te zien, en den Pauselijken troon omver te werpen."

— De Keizer heeft dezer dagen den heer Ferdinand de Lesseps ter partikuliere audiëntie ontvangen, benevens den hertog van Albufera. Z. M. heeft hun de stellige verzekering gegeven, dat de heer de Thouvenel reeds instruktie had ontvangen, om van de eerste de beste gelegenheid gebruik te maken, met het Engelsche kabinet onderhandelingen aan te knoopen tot verwijdering van de laatste zwarigheden, welke zich opdoen tegen de volvoering van het plan der doorgraving van de landengte van Suez.

— Het gerucht loopt aan het paleis van justicie dat de prokureur-generaal, de heer Chaix-d'Est-Ange zou geweigerd hebben de klagt van den *Siècle* tegen Mgr. Dupanloup te ontvangen. Deze zaak zou dus niet voor de vierschaar van korrektionnele policie kunnen behandeld worden. Wordt dit bevestigd, dan zou aan den *Siècle* niets meer overschieten dan den Bisschop van Orleans voor schadevergoeding in regten te betrekken. Alsdan zouden de debatten medegedeeld worden.

— De karnaval heeft op de straten weinig bijzonders opgeleverd. Ofschoon de gemaskerde geleiders te voet, te paard en op eene triomfkar der vette ossen, welke gedurende drie dagen door de stad gevoerd werden, in het nieuw gestoken waren, werden zij zwijgend en zonder de minste vrolijkheid aangestaard. Zelfs de boulevards, die verleden jaar nog met tallooze toeschouwers bezet werden, boden dit jaar weinig levendigheid aan.

— De Fransche regeringsbladen bevatten de volgende telegram uit Rome 22 Febr.: „De kardinaal Antonelli heeft gisteren aan den hertog de Grammont, op de laatste cirkulaire der Fransche regering te kennen gegeven, dat hij, na ontvangst der Pauselijke bevelen, aan den Pauselijken nuntius te Parijs het antwoord zal toezenden.

„Hij heeft voorts verzekerd dat de Paus een *motu proprio* voorbereidt, waarin de vervulling der beloften, in der tijd te Gaëta gedaan, aangekondigd wordt; terwijl dit muto proprio openbaar zal worden gemaakt wanneer de bezittingen van de Pauselijke regering gewaarborgd worden."

— In een schrijven uit Rome wordt gezegd dat men daar overtuigd is, dat de bewerker der moeijelijkheden van den H. Stoel zoo min, ja veel minder op zijn gemak is dan de Romeinsche kabinets-leden-zelven. Velen meenen dat Napoleon plotseling een omkeer zal maken, doch anderen, die de zaken dieper inzien, wijzen er op dat de handelingen van Napoleon, ten opzigte van den H. Stoel, geenszins het gevolg zijn van de een of andere staatkundige wending, maar, sinds zijne jeugd, een uitvloeisel van zekere beginselen.

Een aanzienlijk Franschman te Rome had van zijne Regering in last ontvangen eenige raadsheeren van den H. Stoel te polsen nopens de middelen, welke zij het geschiktst achten om de zaken een goeden keer te doen nemen. Men antwoordde hem dat er drie middelen waren. De eerste vereischte regtschapenheid. De tweede gezond verstand en van Bonaparte's zijde een duidelijk begrip zijner eigen belangen. Zijn brief van 31 December tot grondslag nemende en den daarin gegeven raad verworpen vindenden, kan hij dien niet verder opdringen. In datzelfde schrijven 's Pausen regten op de Romagna als onbetwistbaar erkennende, kan hij niet veroorloven dat die met geweld omver geworpen worden. Men moet dus tot het Kongres komen. De Paus stemt toe er zich te laten vertegenwoordigen op de reeds aangeboden en aangenomen voorstellen, en indien de mogendheden het begrip van een belang niet verloren hebben, zullen zij de orde, den vrede, de uitoefening van ieders regt erkennen en Bonaparte in de gelegenheid stellen zich aan zijne verbindtenissen jegens de revolutionnairen te ontrekken.

Het derde middel zou dat eener tusschenkomst zijn in den geest van regtvaardigheid en wettig regt.

Napoleon zegt dat het beginsel van niet-tusschenkomst hem belet Piëmont binnen zijne grenzen te beperken. Dit is ongerijmd, leugenachtig en bespottelijk. Ongerijmd, wijl in geval van geweld des sterken tegen den zwakke tusschenkomst noodzakelijk is.

Leugenachtig wijl Frankrijk en Engeland ten gunste van Turkije tusschenbeide zijn getreden, bespottelijk wijl Bonaparte bij Viktor Emmanuel tusschenbeide treedt, en deze twee vorsten weder in Midden-Italië hetzelfde doen. Maar men neme dat beginsel van niet-tusschenkomst aan, dan moet Frankrijk zijne troepen uit Italië roepen, Piëmontezen, Toskaners, Modeners, Parmezanen en Romagnezen ieder in hunne staten terugkeeren. De revolutie, zoo eindigt de verslagschrijver, zal dan verstikt en de orde herboren worden zonder bloed vergieten.

— Uit Turijn wordt geschreven dat het kabinet aldaar eene nieuwe ontknooping van het vraagstuk der inlijving voorstelt. Het zou de Marken en de stad Ancona, bij het overige Italië aan Piëmont willen zien afstaan, alvorens Savoye en Nizza aan Frankrijk te geven. Men merkt hierbij aan dat die nieuwe aanmatiging van Piëmont het vraagstuk in den grond hetzelfde laat, ofschoon zij het weer uitbreidt.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Feb. In het Parlement zijn de debatten geopend, welke betrekking hebben op de verschillende meeningen, die Europa verdeelen. Naauwlettend worden de zittingen gadegeslagen en men verwacht met ongeduld den uitslag. Tusschen de twee partijen, welke zich den staatkundigen boventoon betwisten bestaat een derde, die zich, ingevolge de omstandigheden, nu eens naar de eene dan naar de andere zijde rigt, maar die in staat is hier of daar de overwinning te verzekeren.

Hieruit vloeit voort dat zoo het ministerie-Palmerston al geen volslagen nederlaag lijdt, het toch zeer verminkt uit de worsteling zal terugkeeren, en het Fransche verbond zal denkelijk nog veel meer te lijden hebben door de aanvallen van zekere redenaars, die aan het kabinet vijandig zijn.

Bij eenen toestand, welke de staatkundige betrekkingen tusschen de mogendheden aanmerkelijk kan wijzigen, maken de Europesche kabinetten niet veel haast met de beantwoording der mededeelingen van Frankrijk en Engeland.

— Het Engelsche ministerie heeft eene eerste overwinning behaald in het Lagerhuis. Sir Benjamin d' Israëli had voorgesteld het handelsverdrag voor de financiële ontwerpen van den kanselier der schatkist te behandelen. Het Huis heeft dit met eene meerderheid van 63 stemmen verworpen.

De *Morning Post* twijfelt er niet aan of het ministeriële ontwerp zal met denzelfden uitslag bekroond worden. De *Daily News* drukt zich voorzigtiger uit en zegt dat er in de liberale partij geene volmaakte overeenstemming heerscht nopens zekere ondergeschikte punten, en dat de kanselier der schatkist op verscheiden punten denkelijk zal toegeven.

— Nopens de laatste dépêche van den heer de Thouvenel aan den hertog de Grammont zegt de *Post* te vreezen dat nieuwe moeijelijkheden zullen voortspruiten zoo uit de toekomstige beslissingen van den Paus als uit de houding van den Koning van Napels, of wel uit de antwoorden van Rusland en Pruissen op Engelands voorstellen. Wat ook de moeijelijkheden zijn, de *Post* hoopt dat de regering en het Engelsche volk er eene reden te meer in zullen zien om in den steun te volharden, welken zij de Italiaansche zaak verleenen, en het verbond met Frankrijk naauwer toe te halen.

— In den laatsten tijd is dikwijls sprake geweest van het misbruik dat de Europesche handelaars maakten van de schikking, die met de Japansche regering was tot stand gekomen voor de inwisseling der munten en de konversie der dollars in zoogenaamde *itzeboes*. Die misbruiken hebben nu eindelijk ten gevolge gehad dat de Japansche autoriteiten zich genoatzaakt zagen, te beginnen met 21 November 1859, alle handelsbetrekkingen met Europa af te breken, en deze maatregel, voornamelijk veroorzaakt door het gedrag der te Kanagawa gevestigden Engelschen, is door den Britschen konsul-generaal te Jeddo goedgekeurd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 22 Febr. Men verneemt hier dat tusschen Oostenrijk en Frankrijk onderhandeld wordt nopens den geest der beloften, welke de eerste mogendheid aan het Venetiaansche moet gedaan hebben. De belofte werd, volgens de Fransche proklamatie van Villafranca, in de bijeenkomst der beide Keizers gedaan. De bekendmaking in den Franschen *Moniteur* van Sept. jl. verzekerde dat Frans Jozef in dezelfde verhouding tot Venetië zou staan als de Koning der Nederlanden tot Luxemburg. Oostenrijk meent echter dat Frankrijk zich, met daaraan te herinneren, in zijne binnenlandsche aangelegenheden mengt. Daarbij zeggen de beide mogendheden, dat zij door de handelingen van anderen, van hoven dien verkeerd verstane beloften ontslagen zijn.

— Uit Frankfort wordt aan de *Elberfelder Zeitung* het volgende geschreven: „Wij vernemen dat het kabinet van Berlijn dezer dagen door tusschenkomst van zijnen gezant aan het kabinet van Weenen eene nota heeft ingediend, inhoudende op hetgeen volgt: Pruissen zou zeker ongaarne zien dat Oostenrijk, door uitdagingen van welken aard ook, trachtte zijn tegenwoordig bezit in Italië te bestendigen of te herkrijgen wat het daar verloren heeft, en meer bijzonder zou Pruissen het betreuren dat Oostenrijksche troepen den Mincio overtrokken. Mogt echter, zonder uitdaging van den kant van Oostenrijk, een van het westen komenden vijand den Mincio overtrekken, dan zou Pruissen, hetwelk het behoud der Mincio-linie onmisbaar voor de verdediging van Duitschland beschouwt, daarin een gevaar voor de Duitsche belangen, en bijgevolg voor zijne eigene belangen zien; Pruissen zou in dit geval zich zelf tot den strijd uitgedaagd achten en in een zoodanige handeling onvoorwaardelijk een *casus belli* zien."

— Den 31 Jan. werd op den straatweg van het dorp Leckbach het lijk van een 23 jarigen soldaat gevonden. Men geloofde dat hij bevroren was en de dorpsheelmeester verklaarde hem voor overleden. De ouders wilden hun zoon eerst den 5n Febr. laten begraven. Het baarde echter opzien dat de ongelukkige geenzins in den staat verkeerde, welken men bij eenen doode steeds waarneemt. Men bragt hem in een warme kamer en beproefde vruchteloos menig kunstmiddel. Alle geneesheeren verklaren, dat hij sinds acht dagen dood is, maar toch zijn de leden niet verstijfd, de oogen niet gebroken noch andere bewijzen van dood aanwezig. De geestelijke heeft verklaart slechts tot de beaarding te zullen overgaan, wanneer de dood zijn invloed op het ligchaam zal bewezen hebben. De zaak wordt veel besproken en verscheidene geneesheeren uit Darmstadt, Heinau Heidelberg, Marburg en Giesen hebben verklaard dat een zoo buitengewoon geval zich nog nooit heeft voorgedaan.

ITALIË.

TURIJN, 20 Febr. De heer Mancini een der invloedrijkste leden der Napolitaansche uitgewekenen heeft in den laatsten tijd lange en herhaalde bezoeken bij graaf Cavour afgelegd. Den dag na een der gesprekken verscheen de oproerige proklamatie aan de Napolitanen.

— De inschrijvingen voor den St.-Pieterspenning nemen dagelijks toe. De regeringsbladen geven hierover hunne verbittering zooveel mogelijk lucht en de *Gazetta del Popolo* vermeet zich te zeggen: „Die inteekenlijsten bewijzen niet alleen de verdraagzaamheid maar ook de voorzigtigheid onzer Regering. Aangezien de lage kuiperijen onzer inwendige vijanden eenmaal de oorzaak van vreeselijke tooneelen kunnen worden, zijn wij er verrukt over dat het volk eene lijst van personen onder de oogen heeft, welke in de bloeddorstige gelederen dier leden van den voorgewenden St. Pieterspenning staan, welke bestemd is om nieuwe bloedbaden te bereiden, gelijk aan de moorden van Perugia. Het moet den liberalen aangenaam zijn te voren de schelmen en schurken te kennen die, door zich voor de bezoldiging der Nardonianen te beijveren, de lage medepligtigen van deze worden."

— Een brief uit Modena berigt dat de vervolging zich reeds tot de vrijheid des geweteus uitstrekt. De vereeniging van den H. Vincentius van Paulo aldaar is opgeheven.

— De *Espero* zegt dat te Napels eene omwenteling voor de deur staat en meent te weten, dat Rusland zich bereid verklaard heeft den Koning der Beide-Siciliën tegen alle regtstreeksche en zijdelinge aanvallen te ondersteunen. Alleen maakt het hierbij eene uitzondering voor de bezetting der Romagna door Piëmontesche soldaten.

— Men berigt dat even als in het Venetiaansche ook in Italiaansch Tyrol inhechtenisnemingen plaats grijpen. Men beweert dat daar verzoekschriften geteekend werden, om dat gewest van den Duitschen bond los te maken en bij het Venetiaansche te voegen, in de hoop van deel uit te maken van een Italiaansch koningrijk. Ook wordt uit Verona gemeld dat Oostenrijk zich wapent.

BELGIË.

BRUSSEL, 23 Feb. De heer Ad. Dechamps, oud-minister van Buitenlandsche Zaken, heeft bij den boekhandelaar, H. Goemaere, een belangrijk werk uitgegeven, getiteld: „Het keizerrijk en Engeland." (*L'Empire et l'Angleterre*). Het is eene voortzetting van het geschrift: „Het tweede keizerrijk," dat hij kort voor het uitbreken van den Italiaansche oorlog, het licht deed zien.

Deze arbeid van den ervaren en schranderen staatsman zal ongetwijfeld de aandacht van alle Europesche staatkundigen tot zich trekken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

BEVALLEN (19 Febr.): E. M. Cruys, geb. Blauw, D. — (20 Febr.): C. J. Bosch Reitz, geb. Teding van Berkhout, Z.

OVERLEDEN (20 Febr.): J. J. Koenen, 19 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		22 FEBR.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106		
Nederl. Bank	4 ″			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64¾		
Dito Dito	3 ″	76		
Dito Dito	4 ″	98⅜	98 7/16	
Oost-Ind. Leening	4 ″	97⅝		
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″			
Handel-Maatsch. op rescontre		125¾	125⅞	
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ ″			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″			
Dito *Rothschild*	2½ ″	51¾		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			
Spanje, Obligatiën	1¾ ″	33¾	33 13/16	33 13/16
Dito	3 ″	44½		
Dito Binnenlandsche	3 ″	43¼	43⅜	43 5/16
Amortisable Schuld		11¾		
Bewijzen Coupons				
Portugal, Obligatiën	3 ″	43⅞	43 15/16	
Dito 1856/1859	3 ″	42¼		
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	103⅝		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	102		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″			
Dito bij idem 1840	4 ″	79⅝		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	79½		
Dito Nieuwe	4 ″			
Dito 5de Serie	5 ″	89 15/16	90	89 15/16
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	99 9/16	99⅝	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″			
Dito dito te Londen	5 ″			
Dito dito dito	4½ ″	91⅜	94½	
Dito dito dito	3 ″	63 7/16	63½	
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″	60⅝		
Certifikaten van dito	6 ″	61⅛		
Spoorweg Aktiën	5 ″			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		158¼		
Obligatiën	4 pCt.	77 3/16		
Pruissen, Oblig.	4½ ″			
Dito 1859	5 ″	101¾		
Aandeelen 1854	3½ ″			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″	60		
Dito dito	4 ″	47⅜		
Dito Metalliques	5 ″	49	49¼	49⅛
Dito dito	2½ ″	26 9/16	26⅝	26⅝
Dito Rente Amsterdam	5 ″	71 11/16	71¼	71 1/16
Dito Nationale 1854	5 ″	55	55 3/16	55 1/16
Weener Bankaktien	f	762	764	
Dito Kond. fl. 250, 1839	″			
Dito dito f 250, 1854 4 pCt.		247		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			
Dito bij *Rotschild*	5 ″	98½		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″			
Dito	3 ″			
Bras. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″			
Dito 1839 van £ 100	5 ″			
Dito 1843 £ 100	5 ″			
Dito 1852	4½ ″			
Dito 1858	4½ ″			
Sardinië	5 ″			
Peru, Geldl. 1854	4½ ″	90	90¼	
Dito te Parijs	″			
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	12⅜	12½	12 9/16
Venezuela, Obligatien	3 ″	25⅞	26	25⅞
Dito	1½ ″			
Grenada, Obligatiën	4 ″	14 11/16	14¾	
Dito Uitgestelde		4¾		
Mexico, Obligatien	3 ″	20½	20⅞	20 13/16
Nrd. Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	″			
Dito dito	Lr. B ″	102½		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	80		
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81⅝		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 ″	26	29	28
Louisiana	5 ″			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	4		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 213½, 14, 13½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Over het geheel was de markt zoo voor Binnenlandsche als Buitenlandsche fondsen vrij goed geanimeerd; inzonderheid voor Zuid-Amerikaansche soorten.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 23 Februarij tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64 11/16, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43⅜; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99 11/16, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 49⅝, dito 2½ pc. 26⅞, dito Rente Amst. 5 pc. 71½, dito Nationale 1854 5 pc. 55⅜.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Febr. België 2½ pc. 55⅛ p; 4½ pc. 97⅞ p. Metal. 51⅝ g. Nation. 58¼ p; Spanje 1½ pc. 33⅜ p; 3 pc 43⅞ g.

PARIJS, 22 Febr. 3 pc. Rente 68.30; 4½ pc. id. 98.—, Fr.-Oost. Spoorw. 508.—; Credit mobilier 753.—; 3 pc. Spanje 43⅝, 1¾ pc. id. 33½; Spanje Cred. —.—; Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën 481; Rom. Leening —.

LONDEN, 22 Febr. Cons. 95⅛ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21½ a —; 4½ pc. Peru 95⅜; 3 pc. id. —; 4½ pc. id doll. bonds —; 3½ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde 4¾ a —; 2½ pc. Venez. — a —; 1 pc. id. — a —; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 45⅛ a —; 1¾ pc. id. — a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland 65½ a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 56 a —; id. 7 pc. Oblig. 80 a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 22 Febr. Met. 5 pc. 69.80; 2½ pc. —.—; Nat. 77.90; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 866; Noord-Baan-akt. 197; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 196.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 262.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 154.—; Wissel op Londen 3/m. 13.12½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 30.90; Zilver —.

BERLIJN, 22 Febr. Metalliek 5 pc. 52; Nationale 58¾, Stiegl. 5de serie 94¾; 6de id. 105¼; 5 pc. Eng. Russ. 105¼; Nieuwe 3 pc. 63½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —; Amst. zigt —, 2/m. —, Weenen —, Petersburg —.

HAMBURG, 22 Febr. 4 pc. Rusland 60¼, 4½ pc. id. —; 3 pc. Spanje 40¾, 1¾ pc. id. 31¾, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 81¼, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 22 Febr. Metalliek 5 pc. 50½ Nation. 57¼, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 43⅛, 1¾ pc. 33⅜, Bankakt. —, Wissel op Londen 116¾, Weenen 88¼; Parijs —, Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 5/16	2/m. Livorno	f 38¼
Zigt ″	″ 55 11/16	″ Napels	″ 78¼
2/m. Bordeaux	″ 54⅞	3/m. Petersburg	″ 167
½/m. ″	″ 55¼	6/w. Weenen	″ 86
3/m. Madrid	″ 239	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 240	″ Frankfort	″ 99½
″ Sevilië	″ 237	2/m. Hamburg	″ 35
″ Bilbao	″ 237	Zigt ″	″ 35 3/16
″ Lissabon	″ 40⅜	2/m. Londen	″ 11.60
″ Porto	″ 40¼	Zigt ″	″ 11,67½
2/m. Genua	″ 45½	Rotterdam	″ ¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 Februarij.

Tarwe ruim prijshoudend: 132 ℔ j. b. Poolsche f 333; 127 ℔ dito f 305; 77, 78 kilo dito f 333 per 2400 kilo; 128 ℔ Vriessche f 280 aan de Zaan; j. Nassau Dietze f 300 per 2400 kilo.

Rogge prijshoudend: 119 ℔ n. Petersb. f 195; 115 ℔ j. dito f 186; 118 ℔ dito f 192; 123 ℔ Pruissische f 217; op levering in April f 194; Mei f 195, 196; Junij f 195, 196; Pruiss. per Junij f 200; Julij f 201.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit hooger; 118 ℔ Roozendaalsche f 225.

Op 9 vaten Olie te leveren; in April ek. 64; Okt. 67 £. *Lijnzaad* in een doen: 109, 110 ℔ Koningsbergen f 285; 105, 106 ℔ Riga f 7¾; 114 ℔ Marianopel f 335. *Raapolie* op 6/w. f 38¾; Vliegend f 37½; in Mei ek. f 37½; Sept. f 38¾ a f 39; Okt. f 39; Nov. f 39¼; Dec. f 39¾. *Lijnolie* op 6/w. f 31½; Vliegend f 30¼; in Maart ek. f 30⅜; April f 30¾; Mei f 31. *Hennepolie* op 6/w. f 37¼; Vliegend f 36.

SCHIEDAM, 22 Febr. Moutwijn f 13,25; Jenever f 18,75; Amst. Proef f 20,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 1,50 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Febr. Hofkamp, Emma, Londen.
HELVOET, 22 Febr. Visser, Jeanette, Batavia. - Van der Valk, California, Messina.

UITGEZEILD:

TEXEL, 23 Febr. Olsen, Felix, Tonsberg.
HELVOET, 22 Febr. De Boer, Jan van Galen, Batavia. - Kramer, Watergeus, id.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 21 Februarij, vertrokken naar:

Keulen. J. C. Wilson, Cöln N°. 18.

Rijnhoogte ARNHEM, 22 Febr. 1 el 6 p. 9 duim.
KEULEN, 22 ″ 7 vt. 4 ″

Advertentiën.

(2339) Na de H. Sacramenten der stervenden ontvangen te hebben, overleed heden mijn dierbare Echtgenoot, de Heer JOANNES BOS, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

LEYDEN, 20 Februarij 1860. Wed. E. BOS, geb. VAN RIET.

(2300) G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met succes:

TUIN-ALMANAK OF DE NIEUWE OPREGTE HOLLANDSCHE HOVENIER, door J. NIEDEKEN; aanwijzende wat men 's Maandelijks in Moes- en Bloemtuin, Boomgaard, Boomkweekerij, Oranjerie en Broeijerij te verrigten hebbe. Met nieuwe opmerkingen om alles *vroeg* en *veel* te hebben. **7e VERBETERDE EN VERMEERDERDE DRUK**, door TH. E. UILKENS. Prijs **f 1.40**.

(2341) Bij eene **Burger Juffrouw**, in het schoon en welgelegen en watervrije dorp Wehl, aan den grooten weg van Zutphen op Emmerik, bestaat gelegenheid voor een of twee Dames, of éénig Gezin, tot Huur van twee behangen en geplafoneerde **KAMERS**, al of niet gemeubileerd, met geheele of gedeeltelijke Kost en genot van groote Tuin en Zolder, en naar verkiezing dagelijks verkeer. Adres *franco* brieven onder letter K. bij den Boekhandelaar DAAMEN te Terborgh. (2341)

(2303) De Boekhandelaar R. T. DAAMEN te *Terborgh*, heeft verzonden het TWEEDE DEEL van:

DE JOOD VAN VERONA.

OF

De Geheime Genootschappen in en rondom Italië.

Historische Novelle uit de jaren 1846—1849, door ANTONIO BRESCIANI.

Vrij naar 't Italiaansch. Met aanteekeningen, (Door een Katholiek Priester.)

In onze taal bestaat wel geen werk, dat èn over de Europesche gebeurtenissen van het revolutie-jaar 1848 èn over de duistere verwikkelingen van het nog altoos hangende Italiaansche, maar inzonderheid over het Romeinsche vraagstuk zóóveel licht verspreidt, terwijl de geniale *Bresciani*, zoo als bevoegde kunstregters getuigen, *met de bekoorlijkheid van den Roman al de kracht der waarheid heeft weten te vereenigen.*

Met nog één Deel, dat ter perse ligt, is „De Jood van Verona" kompleet. Prijs van het geheele werk f 4.75.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

Conférences sur la Passion de Notre Seigneur Jésus-Christ, prêchées dans la Basilique de Saint-Pierre à Rome, pendant le carême de 1847, par le R. P. Dom Joachim Ventura, ex-général des clercs réguliers, etc. traduites de l'Italien, par l'Abbé C. Ecoiffier, seconde édition augmentée de deux conférences, 2 vol. f 3.00

Réflexions pieuses sur la passion de Jesus-Christ pour en faciliter la méditation aux fidèles. Ouvrage divisé en trois parties, par le P. Seraphin, Passioniste, 3 vol. f 2.25

Les Souffrances de Jésus-Christ, ouvrage traduit en Français, par le Père Alleaume, de la compagnie de Jesus, 4 vol. f 0.95

Institutions sur le carême et les quatre fins dernières de l'Homme à l'usage du clergé et des fidèles par M. l'abbé de Mitrig, auteur du Guide du jeune prétre etc. f 0.75

Reflections et Affections sur les Souffrances de Jesus-Christ, par S. Alphonse de Liguori. Traduction de l'ouvrage Italien intitulé: Horloge de la Passion f 0.45

Godvruchtige Bemerkingen op het lijden van Jesus Christus, om deszelfs overdenking aan de geloovigen gemakkelijk te maken, door C. V. Seraphinus, Passionist, 3 deelen. f 2.25

Bespiegelingen over het lijden onzes Zaligmakers Jesus Christus, bijzonder geschikt ter betrachting in den tijd van den vaste, naar het Fransch van Maximiliaan de Bernezai, door Th[s] van Stavelen f 0.60

Het Lievelingsbeeld der vromen of Bespiegelingen over de Geheimen van 't lijden onzes Heeren Jesus Christus, van Willem II Graaf van Holland en Roomsch Koning, uit het Latijn vertaald en vermeerderd met een levenschets van den Graaf, door wijlen H. J. C. van Nouhuys. f 0.60

Bij het graf mijns Zaligmakers, uit het Fransch vertaald van den Zeer Eerwaarden Pater Maria Josephus de Géramb, kloosterling van La-trappe f 0.15

Gebeden bij het Heilig Graf des Zaligmakers, gedurende de drie laatste dagen van de heilige of goede week. f 0.15

Kruisliederen, een giftal dichtjens van Adrianus Poirters, Pr. van de Societeit der Jezuieten, op nieuw uitgegeven door J. A. A. TH. f 0.20

Hartebreker Kruislied. ″ 0.05

Ecce Homo ″ 0.05

De Kruisberg ″ 0.05

Jesus sterft. Gebeden en Verzuchtingen voor den Goeden Vrijdag f 0.05

Dienst van de Goede Week en van de Paaschweek, Hollandsch en Latijn, volgens den missaal en den brevier van Rome, en de psalmen overzien en verbeterd volgens de overzetting van F. W. Smits, Minderbroeder. Met overdenkingen op de Evangeliën van die twee weken, en met onderigtingen op de mysteriën en ceremoniën derzelve. In lederen band f 1.25

La Semaine Sainte ou l'office de la quinzaine de Pâques à l'usage de Rome. Edition très-complète et revue avec soin. Relié f 1.50

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.